

ת"פ 30071/05/21 - מדינת ישראל נגד עומר אבו הלייל, נורדין אלגפיר ע"י

בית משפט השלום בבאר שבע
ת"פ 30071-05-21 מדינת ישראל נ' אבו הלייל ואח'

בפני
בעניין: המאשימה
נגד
הנאשמים

מדינת ישראל ע"המתמחה שקד נוח

1. עומר אבו הלייל ע"י ב"כ עוה"ד
2. נורדין אלגפיר ע"י ב"כ עוה"ד מוסטפא נאסר

גזר דין - נאשם 2

רקע

1. הנאשם שבפניו הוא נאשם 2 בכתב האישום המקורי. הנאשם הורשע בהכרעת דין מיום 30.03.2023, לאחר שמיעת ראיות, בניסיון לתקיפת שוטר בנסיבות מחמירות לפי סעיף 274(1)+(2) לחוק העונשין התשל"ז-1977 (להלן: "החוק"), והפרעה לשוטר במילוי תפקידו לפי סעיף 275 לחוק.

2. הנאשם הורשע בכך, שבתאריך 12.5.21, כחלק מהפרות הסדר שהתרחשו לאחר תחילת המבצע הצבאי "שומר החומות", הגיעו שוטרים ליישוב שגב שלום בשל מהומות שאירעו במקום. במהלך המהומות, הושלכו אבנים לעבר שוטרים ועברי אורח שנסעו בכביש. גם הנאשם השליך מספר אבנים לעבר השוטרים, לאחר מכן ברח מהמקום כשהשוטרים רודפים אחריו וניסה להיכנס לתוך רכב שהגיע למקום בכדי לחלצו. אחד השוטרים אחז בו ומנע ממנו להימלט מהמקום והוא נעצר.

3. הצדדים טענו לעונש בתאריך 1.5.23.

המאשימה הגישה את טיעוניה לעונש בכתב (סומן **במ/1**) והשלימה טיעונה בעל פה.

המאשימה הפנתה להיקף הפרות הסדר שהתרחשו בחרבי המדינה בתקופה זו, בגינן הוגשו בסך הכל 397 כתבי אישום כנגד 616 נאשמים.

המאשימה הפנתה לערכים המוגנים שנפגעו כתוצאה מהמעשים, הן עצם העבירות כלפי שוטרים והן בהקשר שבו בוצעו. נטען, כי פגיעת הנאשם בערכים המוגנים במקרה זה היא גבוהה מאוד, מאחר שהשתתף בידי אבנים כלפי שוטרים שהגיעו למקום בכדי לבצע תפקידים ומצאו עצמם מותקפים. נטען, כי מעשי הנאשם מעידים על זלזול בשלטון החוק ומעודדים אחרים לפעול כנגד שוטרים.

נטען, כי קיימת חומרה מיוחדת בכך שהמעשים בוצעו בעת שמדינת ישראל מתמודדת עם תקיפה מבחוץ. המדינה הפנתה לעפ"ג 14277-08-17 **אבו עייאש ואח' נ' מדינת ישראל** ולהתייחסות שם לחומרת מעשי עבירה

המבוצעים בתקופת מלחמה.

נטען כי קיימת חומרה מיוחדת בביצוע עבירות תוך שימוש בנשק קר ולאור העובדה שאבן היא נשק העלול לפגוע קשות באדם.

נטען, כי מדובר באירוע מתוכנן, אשר חלקו של הנאשם בו הוא משמעותי, כאשר מעצם היותו משתתף בתקיפה האלימה, משלהב את חברו ובכך משפיע עליו בביצוע העבירה.

נטען, כי פוטנציאל הנזק במקרה שכזה גבוה ואף עלול להיות קטלני וכי אין לזקוף לזכות הנאשם את אי התממשות הנזק במקרה זה.

כן ביקשה המאשימה לתת משקל מיוחד לשיקולי גמול והרתעה והפנתה לע"פ 901/22 **מדינת ישראל נ' אסוד**.
באשר למדיניות הענישה הנוהגת, הפנתה המאשימה למספר אסמכתאות:

א. **עפ"ג 26998-04-22 מדינת ישראל נ' אבו היג'א** - נאשם אשר הורשע בעבירות של התפרעות,

ניסיון לתקיפת שוטר בנסיבות מחמירות והיזק בזדון ואיומים. על פי כתב האישום שם, המשיב התקהל ביחד עם אחרים, יידה עמם אבנים, חלק מהאבנים פגעו בניידת משטרה. לאחר מרדף הנאשם נתפס. המשיב נעדר עבר פלילי, ושירות המבחן לא בא בהמלצה טיפולית בעניינו. נקבע מתחם הנע בין 8-18 חודשי מאסר. בית המשפט קיבל את ערעור המדינה וקבע כי תחתית המתחם הינה 12 חודשי מאסר בפועל והטיל על המשיב 16 חודשי מאסר.

ב. **ת"פ 30979-05-21 מדינת ישראל נ' מצנור** - הנאשם הורשע לאחר שמיעת ראיות בניסיון להיזק

בזדון, ניסיון לתקיפת שוטר בנסיבות מחמירות והפרעה לשוטר בעת מילוי תפקידו. המדובר באירועים במהלך מבצע שומר חומות, אז השתתף הנאשם בהתפרעות ויידה אבן לעבר תחנת משטרה. שוטר שהבחין בו דלק אחריו ותפס אותו. הנאשם התפרע והתנגד למעצר. הנאשם בן 24, נעדר עבר פלילי, נקבע כי מתחם העונש ההולם נע בין 12-24 חודשי מאסר והוטלו על הנאשם 16 חודשי מאסר בפועל.

נוכח כל האמור, המאשימה סברה כי מתחם העונש הראוי בעניינו של הנאשם צריך לנוע בין 12-24 חודשי מאסר בפועל, וזאת לצד עונשי מאסר על תנאי מרתיעים וקנס משמעותי.

באשר לנסיבות שאינן קשורות בביצוע העבירה, התייחסה המאשימה כי עצם היותו של הנאשם נעדר עבר פלילי וכי הינו אדם בוגר ושקול מדגיש את חומרת מעשיו ואת הצורך בהרתעה.
כן הודגשו שיקולי הרתעת הרבים.

המאשימה ציינה, כי בעניינו של נאשם 1, עומר אבו הליל, אשר הורשע על פי הודאתו בהסדר טיעון, המאשימה טענה למתחם זה של 12-24 חודשי מאסר וביקשה למקמו במרכז המתחם. בית המשפט גזר עליו 5 חודשי מאסר בעבודות שירות, 6 חודשי מאסר מותנה וקנס כספי ע"ס 5,000 ₪. המדינה לא ערערה על קולת עונשו. לעומתו, הנאשם הזה לא נטל אחריות על מעשיו וניהל משפט ולכן יש לקבל את עתירת המאשימה לעונש. במכלול הנסיבות, המאשימה עתרה להטיל על נאשם 2 עונש במרכז המתחם.

4. **ההגנה** הדגישה את שיקולי אחידות הענישה לאור העונש אשר הוטל על נאשם 1 שהועמד לדין באותו כתב

אישום. נטען, כי מלבד עצם ניהול ההליך אין הבדל בין השניים ואין להחמיר עם נאשם רק בשל ניהול ההליך.

נטען, כי הנאשם נעדר עבר פלילי, אדם עובד, נשוי ואב ל 3 ילדים.

ההגנה הפנתה לעניין הענישה הנוהגת גם לת"פ 27367-02-15 שם הוטל חודש מאסר באירוע בעל אופי דומה.

לדעת ההגנה, מתחם העונש ההולם מתחיל מענישה צופה פני עתיד ועד מספר חודשי מאסר בעבודות שירות וכי יש למקם את עונשו של הנאשם בשליש התחתון של המתחם.

קביעת מתחם העונש ההולם:

5. מתחם העונש ההולם למעשה העבירה נקבע בהתאם לעיקרון ההלימה ולפיו נדרש יחס הולם בין חומרת מעשה העבירה בנסיבותיו ומידת אשמו של הנאשם, לבין סוג ומידת העונש המוטל עליו. ביישום עיקרון ההלימה וקביעת מתחם העונש במקרה קונקרטי, בית המשפט יתחשב בשלושת אלה: הערך החברתי שנפגע ומידת הפגיעה בו; מדיניות הענישה הנוהגת; ונסיבות הקשורות בביצוע העבירה.

6. **הערכים החברתיים** הרלוונטיים לדיון בתיק זה הינם פגיעת הנאשם בריבונות ובסמלי השלטון, בשלטון החוק ובתפקודה התקין של משטרת ישראל. במעשיו העמיד בסכנה את השוטרים וכן פגע בסדר הציבורי ואגב כך בציבור בכללותו, עקב העסקת גורמי אכיפת החוק בהתפרעויות אלימות בתקופה בה כלל הרשויות עסוקות באיום בטחוני מחוץ, במקביל לאכיפת תופעות פשיעה ועבריינות חמורות אחרות. התפרעויות מעין אלה פוגעות בחוסן של רשויות האכיפה, חוסן שהוא חיוני לשמירת הסדר הציבורי עבור כלל הציבור בישראל, וציבור תושבי הנגב בפרט.

7. בבתי המשפט נדונו עד כה עשרות תיקים שעניינם אירועים שונים של השתתפות בהפרות סדר במהלך מבצע "שומר חומות" ואלימות כלפי שוטרים ואזרחים אגב כך. למעשה, התפתח בבית המשפט כבר מעין 'מיקרו-קוסמוס' של פסיקה נוהגת באופן שמייצר מידה רבה של ציפיות וזדאות לצדדים לגבי מתחמי הענישה והתוצאה העונשית שייקבעו באירועים אלה.

8. **בחינת מידת הפגיעה בערך המוגן ובחינת הנסיבות הקשורות בביצוע העבירה** מובילה למסקנה, כי מדובר בפגיעה בעוצמה בינונית וזאת בהתחשב בכך שהנאשם בחר להשתתף באופן פעיל בהפרות סדר, בתקופת לחימה שבה הרשויות פועלות לשמירה על ביטחון המדינה ואזרחיה בגבולות ונאלצות להקצות כוחות ומשאבים גם לשמירה על בטחון התושבים ועל הסדר הציבורי מפני אלימות מבפנים, היא בחירה הראויה לגינוי ולגבותה עונשית הולמת.

מעשי הנאשם חרגו מגדרן של הפגנות חוקיות החוסות תחת חופש הביטוי או החופש להבעת דעה פוליטית, חירויות שיש להקפיד בשמירה עליהן דווקא בעיתות משבר. מדובר במעשים אקטיביים ממש שנועדו לפגוע בשוטרים, בהיותם שוטרים, וכחלק מהפרות סדר שנועדו לפגוע ביכולתם של גורמי האכיפה לשמור על הסדר הציבורי ועל ביטחון הציבור בתקופה רגישה.

9. דברי בית המשפט העליון ברע"פ 5579/10 **קריה נ' מדינת ישראל** היפים גם לענייננו:

"חברה המכבדת את שלטון החוק ואת זכויותיו של הזולת לא תאפשר פגיעה והעלבה כה קשה של נציגי החוק, וכל פגיעה שכזו צריכה להיתקל בקיר ברזל של אפס סובלנות, על מנת לגדוע אלימות מסוג זה במהירות האפשרית. כאמור אל מול אלימות מילולית שכזו המכרסמת ביסודות חברתנו הדמוקרטית יש לנקוט בענישה מרתיעה. הציבור נותן את מבטחו בעובדי הציבור ונציגי החוק, "וטובת הציבור מחייבת כי יובטח להם שיוכלו למלא את תפקידם ללא מורא וללא פחד ... מתוקפנים ומאיימים. לכן הכרח להטיל ענישה של ממש, גם למען ישמעו וייראו".

10. ברע"פ 54/15 פלוני נ' מדינת ישראל, עמד בית המשפט העליון על חומרת התופעה החמורה של התפרעות וידיוי אבנים לעבר כוחות המשטרה. ובעניין זה יפים גם דברי בית המשפט העליון ברע"פ 5579/10 קריה נ' מדינת ישראל הנ"ל:

"הגם שהפגיעה בנפש לא התממשה בסופו של דבר, והנזק שנגרם ממעשיהם של המערערים ושותפיהם הסתכם בפגיעות ברכוש, אין בכך כדי להפחית מחומרת המעשים, ובוודאי שאין לזקוף זאת לזכותם, כפי שביקשו באי כוחם לטעון. אף השימוש באמצעים פרימיטיביים כביכול, בהם זיקוקים, בקבוקי תבערה ואבנים, לצורך השגת מטרותיהם של המערערים, אינו מפחית מעוצמת הנזק שאמצעים אלו עלולים לחולל. ידיוי אבנים ובקבוקי תבערה, ויריית זיקוקים, טומנים בחובם חומרה רבה, שכן הם עשויים לגרום פגיעות משמעותיות בגוף וברכוש, ואף לגרום לאבדן חיי אדם".

ראו גם בעפ"ג 21523-08-15 מדינת ישראל נ' ענאתי:

"לאחרונה אף קבע המחוקק הוראת חיקוק בעניינם של מידיי אבנים וחפצים לעבר שוטרים, העושים כן במטרה להפריע להם במילוי תפקידם, בהעמידו את העונש המקסימלי על חמש שנות מאסר (סעיף 275א לחוק); ואולם, מובן כי פסק-דין זה אינו מתייחס לתיקון החקיקתי. בנסיבות אלה, מתחם הענישה שביקשה המערערת לקבוע, מאסר בפועל בין שישה לבין חמישה-עשר חודשים, הולם בזיקה לנסיבות הספציפיות של האירוע. יצוין כי אילו נגזר הדין היום, בגין אירוע דומה שהיה מתרחש בימים אלו - הרי שבהתחשב במצב הנוכחי, בריבוי אירועי ידיוי אבנים, התפרעויות ותקיפת שוטרים, היה אף מקום לקבוע מתחם ענישה גבוה יותר."

11. **בחינת מדיניות הענישה** הנוהגת מלמדת, כי במקרים דומים בהם נאשמים היו מעורבים בהתפרעות אלימה כלפי שוטרים, תוך השלכת אבנים, הוטלו, ככלל, עונשי מאסר. מתחמי ענישה שאינם כוללים עונשי מאסר נקבעו, ככלל, במקרים בהם מעורבות הנאשם היתה מינורית ולא כללה אלימות אקטיבית או השלכת אבנים ממש. משכך, עתירת ההגנה לעונש אינה תואמת את הפסיקה הנוהגת ולא את מדרגי הענישה שעוצבו בבתי המשפט.

בנוסף לאסמכתאות אליהן הפנו הצדדים, ראו גם:

א. ת"פ (ב"ש) 33724-05-21 מדינת ישראל נ' פלוני ואח' - שם הורשע הנאשם על פי הודאתו בכך שידה אבנים

לעבר ניידות משטרה ושוטרים כשהוא רעול פנים במסגרת הפרות סדר שאירעו במהלך מבצע "שומר חומות". על הנאשם הוטלו 5 חודשי מאסר לריצוי בפועל, בניכוי ימי מעצרו.

ב. ת"פ 19821-02-17 **מדינת ישראל נ' נאצר** - הנאשם הורשע בהתפרעות ובניסיון תקיפת שוטרים, בכך שהשתתף בהתקהלות אסורה, במהלכה יודו אבנים לעבר כוחות הביטחון, וכן הנאשם עצמו יידה אבן ממרחק של כעשרים מטרים לעבר ג'יפ של משמר הגבול. מתחם העונש שנקבע באישום זה הוא 6-18 חודשי מאסר.

ג. ת"פ (י-ם) 33629-05-21 **מדינת ישראל נ' סאלח** - שם הורשע הנאשם על פי הודאתו בהשלכת אבן ממרחק של כ-30 מטרים לעבר שוטרים במסגרת התפרעות בזמן מבצע "שומר חומות". על הנאשם, ללא הרשעות קודמות וסטודנט לוותרנירה, הוטלו 5 חודשי מאסר לריצוי בעבודות שירות, לאחר שנדחתה עתירתו לביטול ההרשעה ותסקיר ממליץ בעניינו.

ד. ת"פ (י-ם) 17034-11-15 **מדינת ישראל נ' ביטוני** (28.6.18), הנאשם הורשע בביצוע עבירות של התפרעות והפרעה לשוטר במילוי תפקידו, בכך שהשתתף בהתפרעות שכוונה נגד חגיגת יום ירושלים, במהלכה יידו מספר מתפרעים אבנים לעבר השוטרים, ופגעו בחזהו של שוטר. השוטר ביקש מהמתפרעים, ובהם הנאשם, להתרחק מהמקום, ובתגובה הכה הנאשם את השוטר בפניו באגרוף והחל להימלט מהמקום. בית המשפט גזר על הנאשם 9 חודשי מאסר בפועל, מאסר מותנה ופיצוי.

ה. בת"פ 30045-05-21 הנ"ל, **מדינת ישראל נ' אלעסם ואח'** - שם הורשעו הנאשמים בניסיון תקיפת שוטר בגין השלכת אבנים לעבר ניידת משטרה, בתקופת אירועי מבצע "שומר חומות". נקבע מתחם ענישה של 5 - 12 חודשי מאסר. ערעור הנאשם לבית המשפט המחוזי נמחק בדיון לאור הערות בית המשפט.

גזר הדין בעניינו של נאשם 1:

12. בתיק זה נגזר דינו של נאשם 1 בפני מותב אחר, אשר קבע בנסיבות עובדתיות דומות מאד, כי מתחם העונש ההולם מתחיל במספר חודשי מאסר לריצוי בעבודות שירות ועד מספר חודשי מאסר לריצוי בפועל בצד עונשים נלווים.

באותו מקרה, התקבל בעניינו של הנאשם, אשר הורשע על פי הודאתו ונטל אחריות על מעשיו, תסקיר שירות המבחן הממליץ על ענישה שיקומית. בשל שיקולי הענישה וחומרת המעשה בית המשפט לא קיבל את המלצת שירות המבחן והטיל על הנאשם עונש בתחתית מתחם הענישה.

13. בכל הכבוד, שני הצדדים כשלו בטיעונם לעניין מתחם הענישה שיש לקבוע בעניינו של הנאשם שבפניי. אף שהלכה למעשה אף אחד מהצדדים לא העלה ולו נימוק קל שבקלים לאבחנה בין הנאשם שבפניי לנאשם 1 מבחינת **הנסיבות הקשורות לביצוע המעשה** הרלוונטיות לעצם קביעת המתחם, טענו שני הצדדים למתחמי ענישה קוטביים והעלו טיעון שסביר שהם עצמם לא סברו שניתן לקבלו.

יודגש, כי נימוקי המאשימה בטיעונה שבכתב רלוונטיים לפסיקת העונש המתאים **בתוך** המתחם בלבד ואינם רלוונטיים כלל לקביעת מתחם הענישה עצמו.

המתחם לו טענה ההגנה אינו נתמך בפסיקה הנוהגת ואין בו מענה הולם למידת הפגיעה בערכים המוגנים במקרה זה.

רואה אני עין בעין עם המותב האחר בקביעת תחתית מתחם הענישה, המתיישב היטב גם עם הפסיקה הנוהגת. עם זאת, איני רואה עין בעין עם המותב האחר לעניין תקרת מתחם הענישה אשר אמור לתת מענה הולם גם למצבים קיצוניים לחומרא בנסיבות פרטניות הנשקלות במתחם העונש ההולם.

לעניין שיקולי אחידות הענישה ראו, לדוגמא, רע"פ 8443/15 חגולי נ' **מדינת ישראל**:

"עיקרון אחידות הענישה, ראוי לזכות למשקל נכבד, בעת גזירת עונשו של הנאשם. על-פי עיקרון זה, יש להחיל, במידת האפשר, שיקולי ענישה דומים, על נאשמים שאינם נבדלים מהותית זה מזה, מבחינת אופיין של העבירות שהם ביצעו; נסיבות ביצוען של העבירות; נסיבותיהם האישיות של הנאשמים, וכיוצא באלה... .. יחד עם זאת, על אף חשיבותו, עיקרון אחידות הענישה אינו עומד לבדו בעת גזירת העונש, ולצידו יש ליתן את הדעת ליתר שיקולי הענישה".

ראו גם ע"פ 8066/15 חנון נ' **מדינת ישראל**:

"...מלאכת הענישה אינה בגדר הפעלת נוסחה מתמטית. כפועל יוצא מכך, אין בכוחו של עקרון אחידות הענישה להביא להטלה מכאנית של עונשים, תוך העתקה מנאשם אחד למשנהו, מבלי ליתן ביטוי הולם לעקרון הענישה האינדיבידואלית... ועוד יש להוסיף, כי עקרון אחידות הענישה, עם כל חשיבותו, אינו כלל שבלעדיו אין, ובמקרים המתאימים הוא ייסוג מפני עקרונות חשובים אחרים. כפי שציינתי ברע"פ 7064/12 פנדו נ' **מדינת ישראל: "עקרון אחידות הענישה אינו חזות הכל, וכלל זה אינו קובע, א-פריורית, כי לכל המורשעים באותו סוג של עבירות קיים דין אחד. כלומר, בית-המשפט לא ילמד בהכרח, מהעונש שנגזר על פלוני לגבי העונש הראוי לאלמוני - כל מקרה ונסיבותיו הוא, כל נאשם ונסיבותיו הוא".**

14. הנה כי כן, בהינתן דמיון במידת האשם ובמידת הפגיעה בערכים המוגנים, יש לתת משקל משמעותי לשיקולי אחידות הענישה בקביעת מתחם הענישה.

עיקר האבחנה בין נתוני הפרטניים של כל נאשם ונאשם נעשית בקביעת העונש המתאים בתוך המתחם.

לאחר שנתתי משקל משמעותי לשיקולי אחידות הענישה במקרה זה, מבלי להתפרק מהאחריות המשפטית והעצמאות השיפוטית, יש לקבוע, כי מתחם העונש ההולם בעניינו של הנאשם נע בין **מספר חודשי מאסר**,

הניתנים לריצוי בעבודות שירות ועד שנת מאסר, וענישה נלווית.

קביעת העונש המתאים בגדרי המתחם

15. בגזירת העונש המתאים לנאשם, בגדרי מתחם העונש ההולם, יתחשב בית המשפט בשיקולים כלליים ובשיקולים פרטניים, שאינם קשורים בנסיבות ביצוע העבירה. במקרה שבפניי מן הראוי לתת את הדעת כי הנאשם, שאינו צעיר בגילו, נעדר הרשעות קודמות וניהל עד כה אורח חיים נורמטיבי והוא אב ומפרנס למשפחתו המונה שלושה ילדים. כמו כן, לקחתי בחשבון כי הנאשם לא לקח אחריות על מעשיו ולא הביע חרטה בגינם, דבר המקים בענייני שיקולים משמעותיים של הרתעת היחיד. כמו כן, לא ניתן לזקוף לזכות הנאשם, כחברו, חיסכון במשאבי הציבור ובחיסכון בזמן שיפוטי יקר, דבר העשוי להתפרש גם כמאמץ מסוים לתיקון תוצאות העבירה.

סוף דבר:

16. לאחר ששקלתי את מכלול השיקולים כמפורט לעיל אני מטילה על הנאשם את העונשים הבאים:

א. תשעה חודשי מאסר שירוצו בעבודות שירות.

הנאשם יתייצב לריצוי עונשו בתאריך 10.9.23 ויבצע את עבודות השירות בהתאם להוראות הממונה.

ב. מאסר על תנאי לתקופה של 6 חודשים.

המאסר המותנה יופעל אם תוך תקופה של 3 שנים מהיום יעבור הנאשם עבירה בה הורשע, או עבירה אחרת כלפי שוטרים.

ג. קנס בסך 5,000 ש"ח או 25 ימי מאסר תמורתו.

הקנס ישולם בתוך 90 ימים.

הקנס ניתן לתשלום כעבור 3 ימים מהיום באחת מהדרכים הבאות:

- בכרטיס אשראי - באתר המקוון של רשות האכיפה והגבייה, www.eca.gov.il.
- מוקד שירות טלפוני בשרות עצמי (מרכז גבייה) - בטלפון *35592 או בטלפון 073-2055000
- במזומן בכל סניף של בנק הדואר - בהצגת תעודת זהות בלבד (אין צורך בהצגת שוברי תשלום).

עמוד 7

המזכירות תעביר עותק מגזר הדין לממונה על עבודות השירות.

זכות ערעור כחוק.

ניתן היום, י"ד תמוז תשפ"ג, 03 יולי 2023, בהעדר הצדדים.